

# ODVETNIŠKA PISARNA

Uredništvo in upravništvo  
Wildenrainerjeva ul. 15/III.  
Dopisi morajo biti podpisani  
in frankovani.

GLASILO ODVETNIŠKEGA IN NOTAR-  
SKEGA URADNIŠTVA ZA SLOVENIJO

— Izhaja vsak mesec. —  
Naročnina stane za celo  
leto 48 dinarjev. — Po-  
samezna številka 4 dinarje.

Štev. 9.—12.

V Mariboru, mesca decembra 1925.

Leto XII.

**VSEBINA:** 1. Ob novem letu. 2. Tridesetletni službeni jubilej Dragotina Gilčvert-a. 3. Konferenca v Beogradu. 4. Privatnim nameštenicima i njihovim organizacijama. 5. Tovarišu Cilenšek-u v slovo. 6. Razpis volitev v Delavsko zbornico za Slovenijo. 7. Nedeljski počitek za celo državo. 8. Vzorna strojepiska. 9. Cilenšekove zbirka. 10. Društvene vesti.

## Ob novem letu!

Zopet zaključujemo staro in prestopamo v novo leto. Zaključiti bi morali bilanco ter rapoložiti pred nas načrte in zasnovati smernice za bodoče leto. Društveno bilanco bomo pretresali na obnem zboru. Vsak posameznik pa bi se moral že na Silvestrovo spomniti svojega stanovskega društva ter se izprašati, ali sem storil v preteklem letu svojo dolžnost napram lastni strokovni organizaciji za povzdig našega skupnega pokreta? Ako sem kaj opustil, kar bi koristilo meni in mojim tovarišem, hočem to popraviti v bodočem letu, da bodem tudi jaz zelen list na cvetočem drevesu, ki naj bi obrodko obilo sadu v ojačenju naše skupnosti, v plodonosen razvoj pokreta vseh organizacij privatnih nameščenec.

V prvi vrsti bomo pač mislili na cilje, po katerih bi privedli odvetniško in notarsko uradništvo do večjega blagostanje ter zagurali našem sloju boljše bodočnost. Pri tem pa zadenemo na toliko ovir in na tako nepremostljive težkoče, da nam upade pogum. Malodušnost nas prevzame, ko vidimo, da nas je premalo v organizacijah in se še ti nahajajo raztrošeni po raznih krajih. Vkljub temu pa naše hotenje ne sme ostati le pri dobri volji, temveč moramo isto realizirati v dejanje.

Ker je posameznik v tem boju brez moči, moramo se strniti v stanovske organizacije ter si poiskati zaveznikov v sorodnih organizacijah, ki zasledujejo z nami iste cilje, za katerimi gre ves pokret privatnih nameščenec.

Tudi posamezne organizacije so preslabe, da bi zmagale sedajno situacijo, ter rešile vsesocialne probleme, ki se tičejo naših vitalnih interesov.

Po številnih zborovanjih raznih organizacij je slednjič dozorel sklep, da se vse obstoječe organizacije ujedinijo v Zvezo ter osnujejo

### Federacijo organizacij privatnih nameščenec Jugoslavije,

ki naj bi na nadstrankarski podlagi združevala vse dosežanje in bodoče organizacije te vrste po celi kraljevini Srblov, Hrvatov in Slovencev.

Na tozadevno konferenco v Beogradu dne 18. okt. 1925 so došli delegati desetih organizacij, ki so zastopali skupno 15.792 organiziranih privatnih nameščenec.

Ob tej priliki se je konstatiralo, da se nahaja po naši državi nad 50.000 privatnih nameščenec, od kojih je organiziranih komaj 16—17.000. Ni čuda, da se ob taki brezbriznosti naš položaj čim dalje slabša, med tem ko se delodajalci združujejo v močne organizacije, v zakonjane zbornice ter dnevno pridobivajo na premoči.

Da bode Federacija naših organizacij uspešno zamogla vršiti svoje naloge, ki jo čakajo, je potrebno, da se vsak privatni nameščenec vdruži v najbližjo strokovno organizacijo in le te pristopijo k Federaciji, ki naj bode mogočna zaščitnica interesov vseh vrst privatnih nameščenec. Avtonomija dosedaj samostojnih organizacij pri tem seveda ne sme trpeti. Ako se organizacijam posreči organizirati vsakega privatnega nameščenca, zamogla bi se Federacija opirati na čvrsto armado, broječo kakih 40—50.000 sodelovalcev.

Kot predstaviteljica naše skupne misli bi zamogla pri zakonodaji imeti primeren vpliv ter delovati za doseg in izvrševanje takih socialnih zakonov, ki bodo privatnim nameščenec zagurali ono socialno stabilščo in razvoj, ki mu po številu in po službenem stališču pritiče.

Na tej važni konferenci v Beogradu, ki pomeni preporod našega stanovskega gibanja, bilo je tudi naše društvo po predsedniku Zveze tov. Valentinu A. Urbančiču zastopano.

Da bodo organizacije odvetniških in notarskih uradnikov po Sloveniji primerno zastopane tudi v Federaciji, vabimo in pozivamo vsacega posameznega uradnika in uradnico po vseh krajih, da z novim letom pri-  
glasi pristop k

### najbližji stanovski organizaciji,

ker le takrat zamoremo računati na povoljno udejstvo vanje naše stroke v Federaciji, ako bomo v njej številno zastopani.

Da bodo tovariši in kolegije poučeni o gibanju stanovskih organizacij ter o delovanju Federacije kož vrhovne instance, je potrebno, da se vsak naroči vsaj na naša stanovska glasila,

### »Odvetniška pisarna« in »Organizator«

ter pri istih aktivno sodeluje s priobčevanjem vesti iz lastnega okraja, dajanjem iniciativ, nasvetov a. t. d.

V bodočem letu se bodo vršile

### volitve v Delavsko zbornico.

O važnosti te naše institucije smo v preteklih letih obširno razpravljali. Potrebno je, da bode naš stan tudi v bodoče zastopan v Delavski zbornici. Da bomo složni in jedini ob času volitev, je potrebno, da smo disciplinirani in vsi do zadnjega včlanjeni v pristojnih organizacijah, ki bodo članom dajali navodila in potreba pojasnila.

Delavska zbornica se je že do sedaj, zlasti v zadnjem času ozirala na naše želje. Spomenice naših organizacij je s priporočilom odstopala na pristojna

mesta ter bila vedno pripravljena, da za naše zahteve intervenira. Izveščala je naše organizacije o važnejših ukrepih ter se udeleževala kongresov, katera so prirejale močnejše organizacije privatnih nameščencev.

Naš sloj si še ni priboril lastne uzakonjene zbornice, dasi so to dosegli manj številni stanovi, kakor n. pr. farmaceuti in dr. Radi tega je Delavska zbornica za nas edina uzakonjena zaščitnica.

Mezdno gibanje stopa zopet v ospredje, brezposelnost se veča, nekvalificirano uradništvo sili v pisarne. Vse to povečuje boj za eksistenco. Pri tem pa se množijo

#### **gospodarske in posredovalne pisarne**

in se delijo tozadevne koncesije po največ visokim političnim uradnikom, ki so predčasno stopili v pokoj. Le-ti večajo našo brezposelnost in vplivajo na znižanje plač, s tem, da odjemljejo odvetniške in notarske posle in sicer po največ ono delo, katero navadno izvršujejo takozvani sollicitatorji. Na ta način se zmanjšuje delo po odvetniških in notarskih pisarnah in s tem potreba po kvalificiranih uradnikih. Da to povečuje socialno bedo in sili naše organizacije na odločeno boj proti temu opasnemu sovražniku, nam ni treba še posebej povdarjati. Vsa ta in nebroj drugih vitalnih vprašanj pa spadajo pred Delavsko zbornico, da se potomi iste doseže remedura ter zboljša nevzdržno stanje odvetniškega in notarskega uradništva.

Tudi

#### **pokojninsko in bolniško zavarovanje**

mora zainteresirati vsakega odvetniškega in notarskega uradnika. Podrobnosti bodo nam jasne le, ako se s temi vprašanjem intenzivno bavimo. Res so tozadevni prispevki za nas težko breme. Toda če v slučaju boleznj upoštevamo visoke zdravniške honorarje, draga zdravila, moramo bolniško zavarovanje imenovati vendar našo dobrotnico, katera nam v bolezenskih dnevih in v slučaju smrti daje tudi denarne prispevke. Dobrote pokojninskega zavarovanja pa so v zadnjih letih pričeli uživati že nekateri naši člani in njih vdove. Skromni so sicer ti dohodki, vendar je nekaj, pred letom 1909 ni bilo nič. Oni pa, ki so bili po letu 1909 zavarovani, pa so prispevke pri zavodu dvignili, obžalujejo prenagljeni korak, ker ne dobivajo sedaj nič ali pa zmanjšano pokojnino.

Mlajša generacija, ki bode zakonitim določilom pokojninskega zavarovanja zadostila, pa ima nado, da bode — vsaj po sklepih zadnjega občnega zbora — prejela nad 22.000 Din letne pokojnine.

Nič ni človeku dražjega na svetu kot življenje. Radi tega branimo isto do skrajne meje. Za to pa moramo skrbeti za sredstva, ki bodo življenje omogočala tudi v onemoglosti, da si življenje podaljšamo ter osiguramo za oni čas, ko nam bodo moči pešale ter bomo za službo nesposobni.

Povdarjati pa moramo ob tej priliki, da se imamo za vse uzakonjene pridobitve, kakor pokojninsko in bolniško zavarovanje, delavni čas, nedeljski počitek itd. zahvaliti prizadevanju naših organizacij in požrtvovalnosti naših predbojčevnikov. Brez njih bi tudi te skromne pridobitve za privatne uradnike ne bile nikdar uzakonjene.

Radi tega pa je dolžnost nas vseh, da posnemamo naše prednike ter nadaljujemo pričeto plodono delo.

Največja zapreka za uspešno delovanje organizacij je ono ogromno število privatnih nameščencev, ki se organizacijam odtegujejo ter prekrižanih rok gledajo, da se posamezniki žrtvujejo za skupnost. Ko pa so uspehi izvojevanji, so ti neorganiziranci prvi, ki se z njimi na račun organiziranih tovarišev okoristijo.

Da ne bodo tovariši iz drugih strok kazali na odvetniško in notarsko uradništvo, da je isto v vrstah nezaveznih, temveč da bode isto glede organizacijske solidarnosti lahko vsakemu za izgled, ponovno

**pozivamo,**

**da se vsak neorganiziravec z novim letom 1926 vpiše v pristojno stanovsko organizacijo.** Naše člane pa prosimo, da nam sporoče imena vseh onih, ki se temu pozivu ne bi odzvali, da jih zabelježimo v poseben imenik ter že sedaj izjavljamo, da takih neorganizirancev ne bomo priporočali ne v službe, ne sicer.

## **Tridesetletni službeni jubilej Dragotina Gilčvert.**

Ni praznik, predrage mi, naše življenje,  
Življenje naj bode ti delaven dan!  
Od zore do mraka rosan in potan  
Tjaj lajšaj in slajšaj človeško trpljenje!  
Ne plaši se znoja, ne straši se boja,  
Saj moško dejanje krepčuje moža,  
A pokoj mu zdrave moči pokonča.

Na to kitico našega goriškega slavnega Simona Gregorčiča sem se spomnil, ko sem zvedel, da obhaja dne 14. oktobra 1925 moj dolgoletni prijatelj in tovariš Dragotin Gilčvert, sedaj pisarniški ravnatelj v Mariboru, svoj 48 rojstni dan in dne 1. decembra 1925 30-letnico svojega službovanja kot odvetniški uradnik. Kako dolga doba že sama na sebi, tudi če se jo preživi v najprijetnejših razmerah, kakšna pa šele, če jo človek prebije po odvetniških pisarnah!

Koliko razočaranj in britkih izkušenj, koliko odijoznosti v izvrševanju službe, ako se jo hoče vestno in v interesu pisarne opravljati! In slednjič nehvaležnost, katere je bil deležen še skoraj vsak odvetniški uradnik, ko je zapuščal pisarno, kateri je žrtvoval svoj um in energijo, svoje moči in glavni del svojega življenja. Nobena čuda, če so taki uradniki, ki vztrajajo 30 let po odvetniških pisarnah, naravnost bele vrane.

Že po prvih izkustvih po navadi mnogi kolegi razočarani obrnejo hrbet temu negotovemu stanu, videč svoje starejše tovariše zapuščati pisarno izrpane, brez sredstev in popolnoma nepreskrbljene za starost. Poiščejo si v drugih strokah bolj sigurnih in hvaležnih služb, kjer je njihov trud primerno nagrajen in so na starost preskrbljeni. Začuden gledajo razni bančni ravnatelji, tajniki denarnih zavodov in drugi dobro situirani uradniki na svoje nekdanje tovariše, ki so si izbrali za svoj ideal službo v odvetniški pisarni in tam vztrajajo v jasnih in oblačnih dnevih.

**Gorenji citat se v celoti nanaša na vse one trpine,** ki zasledujejo v prvotno izbranem poklicu smotreno svoj življenski cilj ter se istega oklepajo z viso ljubeznijo in neverjetno energijo. Bolj kot kje drugod je potrebna ravno pri advokaturi vsestranska naobrazba, posebna spretnost, pri tem pa samozatajevanje, jekleni živci in naravnost Jobova potrpežljivost. Uradnik, ki nima teh svojstev, ni za ta težek in delikaten stan, je slab pomočnik svojemu boju. Kdor pa je v tem boju vztrajal dolgih 30 let, t. j. celo povprečno človeško življenje, ta zasluži pozornost vsaj pri svojih kolegih.

Delu čast, vztrajnosti priznanje!!

\*

Bilo je, če se ne motim, majnika leta 1899, ko je vstopil v znano narodno gostilno »pri Petelinčku« v Goriči v Numski ulici, vitlek, visok mladenič, precej ostrih

potez in črnolasi kot španjolec. Vsedel se je sam k okrogli mizi, naročil pol litra »brica«, nažgal vržinko in se zatopil v goriški časopis »Soča«. Ni se mudil baš predolgo, plačal je in ko je ošvignil s srepiim pogledom naše omizje, je z dolgimi koraki odšel. Nikdo ga ni poznal in še nikdar videl v Gorici, bil je tujec. To smo ugotovili že na prvi hip, ker ni bilo v navadi pri domačinih, da bi si naročali kar hkratu pol litra močnega brica, temveč le po »kvartinčkih« (če tudi po več zaporedoma). Ko je tujec že odšel, nam je bradati tovariš Jože Blaž o katerem nismo dolgo vedeli, katero od obeh imen je krstno in katero priimek, ker se je vedno predstavljal, da je njegovo ime Blaž, Jože da se pa piše, — pojasnil, da je ta bleđi mladenič bodoči pisarniški vodja obsežne Dr. Staničeve pisarne in da je ravni prišel s Štajerskega z najboljšimi upi ter nastopil službo. Vsi smo bili takoj jedini v mnenju, da je škoda fanta, da je prišel v Dr. Staničevo pisarno, kjer ga čaka veliko razočaranje in mu konečno pri danih razmerah ne bo kazalo drugega, nego zapustiti zopet solčno Gorico in vrniti se z eno izkušnjo bogatejši v zeleno Štajersko. Dr. Stanič je bil sicer znan kot sloveč odvetnik in izvršten govornik, ki je imel veliko pisarno in zaposlenih vse polno uradnikov; vedeli smo pa tudi, da je mož »silne« narave in da se uradništvo pri njem hitro menja. Zlasti je stavil naravnost velikanske zahteve na pisarniškega vodjo in ni mo še videli takega, ki bi mu bil po volji in kos njegovim zahtevam, pa tudi ne, ki bi bil vztrajal pri njem eno leto.

Mi Goričani se kajpada, dobro poznajoč vse Dr. Staničeve lastnosti, nismo potegovali za službo pisarniškega vodje pri njem, zato je Dr. Stanič z blaznočimi ponudbami privabljal uradnike s Kranjske in Štajerske. Pa tudi ti so ga razočarani zaporedoma zapuščali, zato smo smatrali tudi našega novega tovariša za zopetni »Versuchskaninchen«.

\* \* \*

Do leta 1899 se je v Gorici večinoma po vseh uradih uradovale italijanski in nekoliko nemški. Šele z uvedbo novega civilnopravnega reda leta 1898 je dobila slovenščina vstop v sodniške urade. Dr. Stanič je bil takrat v najlepši moški dobi — kakih 45 let — in na vrhuncu svoje sreče in slave. Kot talentiran jurist je vodil z vso ognjevitostjo vztrajno in brezobzirno boj za slovenski jezik. Naravno, da je bil vsled tega pri uradnikih, ki so bili po ogromni večini tuje narodnosti, obsovražen in da je imela njegova pisarna povsod težko stališče. Ker pa je imel zaslonbo na Dunaju, so se ga uradniki tudi zelo bali, ljudje pa so, poznavaajoč njegovo neizprosno naravo napram uradnikom tuje narodnosti, kar je osobito ugajalo v takratni dobi narodnega gibanja, radi zahajali v njegovo pisarno. Opažalo se je zlasti ob tržnih dnevih pravcato romanje klientov v Dr. Staničevo pisarno, ki se je bila mahoma razvila v eno največjih na Primorjem.

Dr. Stanič je zelo dosti potoval in vedelo se je v Gorici, da je prepotoval že celo Evropo in da je zlasti rad hodil na Francosko. Naš nov tovariš Gilévert nam je tudi kmalu po nastopu službe povedal, da je njegov šef za nekaj mesecev odpotoval menda na Švedsko ali Norveško in da mu je izročil na odgovornost veliko pisarno, ki je povsem drugače vodjena kot štajerske. — Obupaival je čestokrat, zlasti, ker mu je šef zabičil, da mora to velikansko pisarno, ki je bila menda precej zanemarjena, spraviti do njegovega povratka zopet v red. In to ni bilo ravno lahko za novega uradnika, ki ni poznal ne razmer, ne italijanskega jezika in vrhu tega od šefa ni imel najmanjših navodil. Spominjam se še dobro, ko sem prišel večkrat v pisarno, kakšne velikans-

ke arhive z zmešanimi akti je imel Dr. Stanič in koliko debelih ekspenzarnih knjig je ležalo po raznih puhtih, da me je kar zona spreletavala, ko sem vse to gledal in mislil, če bi moral jaz kedaj tako breme vzeti na svoje rame.

Zdela se mi je ta pisarna kot kak Avgijev hlev, za katerega očiščenje bi bilo treba Heraklesa po umu in živčevju in dvomil sem, da bi ta takrat navidezno tako šibki Gilévert mogel to zmagati. Pa motil sem se konenito.

Gilévert se je lotil s silno energijo čiščenja in urejevanja in ko sem pozneje zopet prišel v pisarno, se nisem mogel dovolj načuditi taki spremembi in lepemu redu. Seveda je bilo v tej pisarni nešteto njegovih čezuradnih in nočnih ur, ker, če je hotel zmagovati delo, je moral ostajati v pisarni čez uradne ure in jo početi tudi po noči. Kedaj je imel čas učiti se poleg tega še italjanščine, brez katere tudi ni bilo mogoče izhajati, mi je še danes nerazumljivo. Jaz sam sem bil takrat še stenograf v pisarni Dr. Frankota in sem z drugimi tovariši vred občudoval Gilévertovo energijo in požrtvovalnost za pisarno ter se nisem ravno strinjal z nazori o čezurnem, osobito ponočnem, uradovanju. No, pozneje ko sem postal sam vodja, če tudi skoraj nove in urejene pisarne, sem moral tudi sam svoje nazore menjati, ker ni se mi boljše godilo. Če sem hotel, da pisarna funkcionira, moral sem, kakor tovariš Gilévert, delati čez uradne ure in neštetokrat tudi ponoči.

Da se povrnem zopet k Dr. Staničevi pisarni, moram omeniti, da smo bili po preteku leta na sploh vsi razočarani: Gilévert je vztrajal pri Dr. Staniču, kojega so se sicer vsi bali.

Seveda je začel véti z Gilévertom v pisarni tudi drug veter. Opažati ni bilo le reda pri aktih in knjigah, marveč tudi pri osebnju, ki je postalo točno in disciplinirano. Gilévert je držal v pisarni naravnost vzorno evidenco in eksekucija, to najvažnejše odvetniško delo, je prišla do svoje veljave. Začel je razvijati svoje talente v dotodaj zanemarjenem izvršilnem referatu in ni čuda, če je pisarna zaslovela po celi deželi, da je najboljša za točno iztirjevanje. Gilévert je bil priznan tudi pri sodniških in odvetniških in na glasu kot najboljši pisarniški vodja, naravnost specialist pa za izvršilne zadeve. Ko je leta 1902 prevzel Dr. Staničevo pisarno gosp. Dr. Treo, je prevzel tudi Giléverta kot pisarnovodjo, čegar zvezda tudi v tej pisarni ni zatemnela, za kar je najboljši dokaz pohvala, ki sem jo večkrat sam čul iz ust njegovega šefa, da je njegov pisarniški vodja neprekosljiv. Če omenim še njegov brezhiben nastop, do katerega mu ni v mali meri pripomogla impozantna postava, sem le površno naslikal vrline našega nastavljenca kot odvetniškega pisarniškega vodje. Moral bi še dosti napisati, a za enkrat se omejim na kratko lastno in splošno sodbo, da je on mož izvanredne inteligence in zmčnosti v tej svoji kakovostil.

Hočem se nadalje dotakniti nekoliko njegovega zasebnega življenja kot gospodar in družabnik.

Kot inteligen ten in prid en mladenič, je Gilévert v onih pičlih urah, ki si jih je mogel privoščiti za oddih, vodno bi razmotrival tudi gospodarska vprašanja, zlasti je imel vedno pred očmi svojo prihodnost. Razpravljal je o tem predmetu vedno poleg stanovskih zadev in delal načrte za bodočnost. Če je bil tudi prepričan, da je dober pisarniški vodja naravnost duša vsake pisarne in da je od njegovega delovanja več ali manj odvisen obstoj iste, je po drugi strani tudi vedel, da človeški živci enkrat opešajo in da postane s tem momentom tudi najboljši uradnik svojemu šefu balast, in da se ga skuša znebiti na ta ali oni način. Da bi mu ne bilo treba pasti komu v breme, začel je štediti in je spravlj al vsak

zaslužen krajecar, dokler ni s prihranki kupil v Bukovici v bližini Gorice lepo arondirano posestvo, kamor se je hotel preseliti, ko bi ne mogel ali hotel biti več v pisarni. Investiral je lepe denarce v to posestvo in bil je vedno nanje ponosen, češ, to bo moj dom kot vpokojenec.

Kot družabnik in tovariš je bil Gilčvert na Goriškem vedno priljubljen, zlasti ker je bil zelo veselega značaja in kavalir skozi in skozi; živo so mi še v spominu lepe urice, ki sva jih skupaj prebila. Sprehajala sva se šestokrat po lepi goriški okolici, zlasti po Brdih, in se vračala včasih prav dobre volje domov; če se ni nama zdelo potrebno posetiti še kavarno Schwarz ali Evropo, kjer sva se na zelenem polju (na biljardu) poskusila. Dogodilo se nama je tudi, da so naju slonokoščene kroglice silo malo ubogale in da so vse drugo počenjale, nego se zadevale druga ob drugo, tako da sva morala prezgodnje ure in ker nisva hotela zamuditi pisarne, prekiniti partijo kot neizvojevano.

Nadalje moram še zelo pohvalno omeniti Gilčvertovo udejstvovanje kot narodnjak in na društvenem polju.

Takoj po svojem prihodu v Gorico je vstopil kot član v vsa narodna društva, ki so takrat že obstojala, kot »Sokol«, »Čitalnica«, »Bralno in podporno društvo«, »Kmetijsko društvo«, in ko se je ustanovilo pozneje »Pevsko in glasbeno društvo«, je seveda pristopil tudi k temu. Ni pa bil le plačujoči član, marveč po večini v

vseh društvih tudi odbornik po največ tajnik ali blagajnik in pri pevskem tudi pevec. Bil je tudi izvoljen članom Gospodarskega sveta v Bukovici, kot občinski odbornik občine Vrtojba, kjer je imel posestvo in na katerem se je bavil z vinarstvom in z živinorejo do izbruha vojne. Znamenje tedaj, da so imeli tudi sosedje njegovega posestva in njegovi soobčani vanj zaupanje.

Svetovna vojna tudi njemu ni prizanesla. Iztrgala ga je najprej iz njegove nove domovine in ga vrgla v splošni metež. Njegov dom in lepo izdelane vinograde, travnike in gozde pa je uničila popolnoma. Gledal sem te ruševine in žalost me je obšla. Lepe velike hiše in štale z moderno napravljenimi svinjaki, vinogradov in gozda ni več. Od stavb štrli le še nekaj zidovja iz tal, vinogradi so opustošeni in kakor travniki polni velikih jam, ki so jih izkopale granate. Da se žalosten utis poveča, je sredi posestva še vojno pokopališče, kamor so polagali Avstrijci svoje padle junake, menda nekega artilerijskega polka, ki je v onem sektorju operiral.

Tovarišu Gilčvertu ni bilo močeno uživati lepega posestva — sadov dolgoletnega in naporenega truda, kajti vojna vilhra mu je uničila vse.

Ker ni rojen na Goriškem in ni italijanski podanik, mu italijanska vlada tudi ni priznala niti beliča vojne odškodnine, tako da svojega nekdanjega doma in posestva na Goriškem ni mogel zopet vzpostaviti.



**Dragotin Gilčvert,**

predsednik Društva odvetniških in notarskih uradnikov v Gorici (14. X. 1905).

Kljub vsem viharjem, ki so šli preko njega, ni klonil duhom, marveč lotil se je po vojni z vso vnemo in naravnost mladeniško silo svojega poklica ter vstopil v pisarno po celi Sloveniji znanega odvetnika gosp. Dr. Franja Rosina v Mariboru, v kateri pisarni je še danes in sicer po smrti prvotnega šefa pri nasledniku g. Dr. Vinku Rapotcu.

Predno preidem h koncu, moram omeniti najvažnejšo in najlepšo lastnost oziroma zaslugo našega tovariša Gilčverta in sicer ono, ki mu brez vsakega dvoma gre za njegovo delovanje na polju stanovske organizacije.

Nedostaja mi besed, da bi pravilno označil in ocenil to njegovo delo, rečem le: »Klobuk dolj pred takim tovarišem!«

Ko je prišel Gilčvert v Gorico, se nismo še pravzaprav zavedali svojih dolžnosti do stanovske organizacije in začel je on orati ledino. Vedno in povsod je povdarjal veliko važnost stanovske organizacije, brez kateri ni misliti, da bi dosegli svoje pravice, in bodril nas je nevmorno do združenja. Kakor je število slovenskih odvetnikov naraščalo, tako se je naravno množilo tudi število uradnikov in Gilčvert ni miroval, dokler se ni ustanovilo društvo. Pri ustanovnem obnem zboru, h kateremu smo bili povabili tudi tovariša Ivana Bovho, tega Nestorja Društva odvetniških in notarskih uradnikov na Štajerskem, smo izvolili enoglasno tovariša Gilčverta predsednikom, katero funkcijo je obdržal, dokler je društvo obstajalo. Po njegovi inicijativi se je doseglo lepe vspehe na stanovskem polju, izmed katerih naj bo omenjen popolen nedeljski in prazniški počitek, ki je veljal prej kot neizvedljiv, izboljšanje plač i. t. d. i. t. d. Polagoma je dosegel, da se je preneslo iz Celja oz. Ljubljane v Gorico tudi uredništvo stanovskega glasila »Slovenska pisarna«, katero je tudi on sam urejeval in izdajal. Sodelovali so sicer pri listu razni odvetniki, koncipienti in tovariši, vendar je padlo glavno delo in odgovornost vedno na tovariša Gilčverta, ki je vkljub neprestani zaposlenosti v veliki pisarni, pri družini in posestvu, katerega je obdeloval v lastni režiji, še vedno našel čas za delo pri stanovski organizaciji. Obendovali smo njegovo pridnost in njegove jeklene živce, da je bil v stanu znagovati toliko dela, in neštotokrat sem čul iz ust priznanih strokovnjakov hvaliti njegovo energijo in nesebičnost v tem pogledu.

Da mu je skupni stanovski blagor pri sreji, je tovariš Gilčvert dokazal v polni meri po vojni, ko se je zopet povrnil v svojo domovino. S tako kvalifikacijo, kakoršno ima on, bi mu gotovo ne bilo težko dobiti za svojo osebo izborni in dobro dotirano mesto, vendar on ni miroval in se ni vstrašil ne dela ne boja, dokler ni zopet svojih tovarišev in tovarišic na novo organiziral in tudi za nje dosegel enake ugodnosti kot zase. Mislím, da mi ni treba omenjati obilo lepih vspehov, ki jih je dosegal, kajti živo morajo biti še vsem v spominu.

Ko zaključujem te površne spomine na našega tovariša-slavljenca, mislim, da govorim iz srea vseh tovarišev, ako mu želim, da bi nam ostal še dolgo vrsto let čvrst in dober tovariš, kakor je bil dosedaj.

Vam pa tovariši in tovarišice priporočam, da si ga vzamete v vzgled kot tovariša strokovnjaka, osobito pa kot delavca na polju stanovske organizacije.

V Gorici, meseca oktobra 1925.

Tonca Klavžar.

## Konferenca v Beogradu.

Konferenca organizacij privatnih nameščenecv iz cele države.  
Osnivanje „Federacije organizacij privatnih nameščenecv“.

Po dolgotrajnem delovanju v pravcu konsolidacije gibanja privatnih nameščenecv je bil v zadnjem času v tem oziru storjen znaten korak naprej. Dne 18. okt. 1925 se je vršila v Beogradu konferenca vseh organizacij privatnih nameščenecv, ki obstojajo v naši državi.

Po svojih zastopnikih so se konference udeležile sledeče organizacije: Organizacija zasebnih nameščenecv Slovenije Ljubljana (OZNS), Savez bankarskih, trgovačkih i industrijskih činovnika Jugoslavije Beograd (SBTHČ), Savez bančnih činovnika i nameštenika Jugoslavije, Zagreb (SBCINJ), Savez privatnih nameštenika Jugoslavije Zagreb (SPNJ), Savez trgovačkih pomočnika i privatnih činovnika Beograd (STPIPC), Udruženje bankarskih osiguravajućih trgovačkih i industrijskih činovnika Novi Sad (UBOTHČ), Udruženje bankarskih činovnika Beograd (UBČ), Udruženje trgovaca-putnika u Kralj SHS, Zagreb (UTP), Udruženje trgovačkih nameštenika, Bela Crkva, Vojvodina (UTN), Zveza društev privatnih nameščenecv Slovenije Ljubljana (ZDPNS).

Po teh organizacijah je bilo na konferenci zastopanih skupno 15.792 privatnih nameščenecv, kar znači zelo lepo število, če se upošteva, da je od 50.000 privatnih nameščenecv v naši državi organiziranih komaj 16 do 17.000.

Na konferenci so bile razen tega zastopane tudi sledeče oblasti, institucije in korporacije: Ministarstvo socijalne politike; Ministarstvo pravde, Središnji urad za osiguranje radnika; Penzionirni zavod za nameščenecv; Bolesnička blagajna »Merkur«; Centralni sekretarijat radničkih komora; Zagrebačka Radnička komora, i Ujedinjenje Radnički Sindikalni Savez Jugoslavije.

Konferenco je v imenu sklicateljev otvoril Vladimir Pfeiffer, predsednik Saveza privatnih nameštenika Jugoslavije, kateri je poleg Radomira Arandjelovića (SBTHČ) i Valentina A. Urbančića (ZDPN), ki sta bila obenem z njim izvoljena predsednikom, tudi vodil konferenco. Razven omenjenih so bili v biro Konference izbrani še sledeči: Jovan Gager (SBTHČ) in Fadil Kurtagić (SBCINJ) kot tajnika, ter Milorad Mirović, (SBCINJ) in Brancko Solarić (STPIPC), kot overovatelja zapisnika.

Poleg referata Fadile Kurtagića o »Akciji za konsolidacijo pokreta privatnih nameščenecv Jugoslavije«, ki je bil najvažnejši, so bili podnešeni še sledeči referati:

**I. Zakonita delavska zaščita.** Ta referat je podnesel Stjepan Colner (SPNJ). Govoril je o sprovedbi obstoječega delavskega zaščitnega zakonodajstva v naši državi (Zakon o zaščiti delavcev, Zakon o inspekciji dela i t. d.) in o zakonskem reguliranju službenih odnošajev privatnih nameščenecv (razširjenje in izboljšanje Zakona o trg. nameščenecih, ki velja za Slovenijo in Dalmacijo).

**II. Socijalno zavarovanje.** O tej točki je referiral Fadil Kurtagić (SBCINJ). Razpravljal je o vprašanjih, ki so v zvezi z zavarovanjem za slučaj bolezni in nezgode, za zavarovanje za brezposelnost in z zavarovanjem za starost, onemoglost in smrt (razširjenje in izboljšanje Zakona o pokojninskem zavarovanju privatnih nameščenecv, ki je v veljavi v Sloveniji in Dalmaciji).

**III. Davčna bremena.** V tem referatu je Vlad. Pfeifer (SBNI) obširno kritiziral naše davčno zakonodajstvo, posebno pa oni del, ki se nanaša na privatne nameščenice.

**IV. Delovno tržišče.** O tem predmetu im sicer posebno z ozirom na priv. nameščenice je referiral Radomir Arandjelović (SBTIĆ). Govoril je o gospodarski stagnaciji, brezposemolsti privatnih nameščenicev, o privatnih trgovskih šolah, o reformi strokovne izobrazbe in tujih delavskih močeh.

Po vseh teh referatih so bile predložene resolucije, katere so se predale posebnim komisijam, ki so o njih obvezno razpravljale, nakar so bile iste od plenarna konference sprejete.

O teh resolucijah bomo naknadno poročali. Danes želimo govoriti samo o najznačilnejši resoluciji, ki je bila sprejeta z ozirom na V. točko dnevnega reda; o jedinstvu organizacij priv. nameščenicev.

Ta resolucija namreč določa, da se v svrhu konsolidacije pokreta priv. nameščenicev osnuje »Federacija Organizacije Privatnih Nameščenicev Jugoslavije« kot provizorna in začasna enota do polnega organizacijskega ujedinjenja privatnih nameščenicev cele države.

To enoto organizacij predstavlja njen vrhovni upravni organ: »Centralni medorganizacijski odbor«, ki je po Zemeljski Konferenci najstarejše upravno telo federacije. V Centralni Medorganizacijski Odbor pošlje vsaka organizacija, ki se priključi federaciji, po enega delegata. Izvrševalnim organom Centralnega Medorganizacijskega Odbora smatra se: Eksekutiva Centralnega Medorganizacijskega Odbora, ki sestoji iz onih zastopnikov Saveza privatnih nameščenicev Jugoslavije, Saveza Bankovnih Činovnika i Namještenika Jugoslavije in Savez Bankarskih Trgovalskih i Industrijskih Činovnika, ki kot delegati v Centralnem Medorganizacijskem Odboru vrše svoje funkcije.

Eksekutiva te provizorične federacije mora najdalje v roku 6 mesecev izdelati osnovo ujedinjenja potem statuta pravilnik in poslovnik bodočega ujedinjenega Saveza Privatnih Nameščenicev Jugoslavije. — Celi ta po Eksekutivi izdelani načrt mora biti potom njenih organov poslan vsem organizacijam privatnih nameščenicev v državi v svrhu predlaganja izprememb in dopolnil. Po vsem tem se ima sklicati Kongres Ujedinjenja Organizacij Privatnih Nameščenicev.

Vprašanje sedeža centralne uprave bodočega ujedinjenega Saveza priv. nameščenicev, kakor tudi vprašanje njegove mednarodne orijentacije in odnošuje napram delavskemu sindikalnemu gibanju, mora rešiti kongres Ujedinjenja z nadpolovično večino glasov.

Pri tem se obenem naglašja, da se ima ujedinjenje privatnih nameščenicev cele države sprovesti tako, da se oblastnim organom ujedinjenega Saveza omogoči večji delokrog v pravcu organizacijskega delovanja in se mora v zvezi s tem navedenim organom staviti na razpolago tudi večja finančna svota. Ujedinjeni Savez Privatnih Nameščenicev Jugoslavije se mora držati smernic razrednega boja in mora v polni meri obdržati princip neodvisnosti od vseh političnih strank, a vse svoje delovanje mora osredotočiti na pospeševanje in čuvanje ekonomskih in socijalnih interesov svojih članov.

S temi sklepi konference je izvršeno zgodovinsko delo, ki more postati meja v usodi pokreta privatnih nameščenicev.

O nadaljnjem razvoju konsolidacije v pokretu privatnih nameščenicev bomo v glavnih potezih prihodnjič poročali, podrobnosti pa se bodo proučevale na odborovih sejah.

## Privatnim nameštenicima i njihovim organizacijama!

U doba teške ekonomske situacije; u vreme nezapamčene besposlice; u doba, kada poslodavci i vlastodršci stalno jurišaju na tekovine teških borava radničke klase; u vreme besposlice, redukcije i snizavanja plata — sastali su se današnjeg dana predstavnici — na žalost mnogobrojnih — organizacija privatnih nameštenika, na svojoj II. Zemaljskoj Konferenci, da razpravljaju o situaciji, u kojoj se privatni nameštenici naše zemlje nalaze i o merama, koje bi trebalo poduzeti, da se ta situacija — koja je rdjava — popravi.

Razpravljajući o tome, naročito su položili važnost na provedbu **radničke zaštite i socijalnog osiguranja**, pa su konstatovali, da se postojeći zakoni ne sprovode, a da naročito specijalne potrebe privatnih nameštenika u pogledu **regulisanja njihovih službovnih odnosa njihovog obezbedjenja u starosti, iznemoglosti i smrti** niso gotovo nikakovim zakonskim odredbama podmirene. Isto ovo konstatovali su i kod ocene situacije na **radnoj pijaci** i to naročito u pogledu zbrinjavanja **neuposlenih privatnih nameštenika**, čiji je broj — zbog privredne stagnacije i s njom spojene redukcije nameštenika; zbog istovremenog produžavanja radnog vremena; zbog istovremenog produžavanja radnog vremena; zbog neprestanog bacanja velikog broja rdjavo spremljene radne snage po mnogobrojnim privatnim trgovačkim školama na radnu pijacu; a najzad u ne maloj meri i zbog nadiranja velikog broja inostranih nameštenika, preko naših zemaljskih granica — u neprestanom porastu. Sve u svemu konstatovano je, da se zakonska zaštita i socijalno osiguranje u nas nedovoljno i da se ono — u koliko ga i imade — sabotira, a da merodavni nisu poduzeli ni najpotrebnije korake, da široke radničke slojeve bar donekle zaštite makar i samo od najtežih posledica privredne krize.

No, ne samo to!

Konstatovano je, što više, da i pored takove teške situacije u životu radnika i nameštenika, **poreski tereti** — i izravni i nezravni — tako pritišću sve potrošače, a privatne nameštenike ponajviše, da preti i opasnost, da se ne samo njihov minimum zarade doskora upravo u 50%, od strane države i občina — u vidu izravnih i nezravnih poreza, prireza, carina, potrošarina i tih dažbina — konfiskuje, već da se i potrošačka moć najširih narodnih slojeva uništi, a s time ujedno i produkcione mogućnosti svedu na minimum.

Ocenjujući tu i takovu situaciju, u kojoj se oko **50.000 privatnih nameštenika**, zajedno sa daljnih oca pola milijuna radnika, nalaze, delegati od desetero organizacija — koji su na konferenciji predstavljali **15.792 organizovana privatna nameštenika** od oko 16—17.000 njih, udruženih u raznim organizacijama, došli su do zaključka, da se izlaz iz te situacije može naći samo smišljenim borbenim nastojanjem na svim poljima klasnih potreba radnika i nameštenika. Uvidjajući to, konferenca je ujedno i našla, da se smišljena borba može da vodi samo preko jakih organizacija, a da je za njihovu jakost potrebna jedna pretpostavka, a ta je: **organizaciono jedinstvo!**

Radi toga je i konferenca došla do odluke, da smeta pristupi obrazovanju privremene zajednice svih za sada samostalnih organizacija privatnih nameštenika, pod imenom:

**»Federacija Organizacija privatnih nameštenika  
Jugoslavije«.**

Ova federacija treba, da nam bude onaj instrument, s kojim ćemo, s jedne strane, voditi jedinstvenu

istodobnu borbu svih organizacijonih jedinic privatnih nameštenika u cilju popravke ekonomskog i kulturnog položaja privatnih nameštenika, a preko kojeg ćemo, s druge strane, u što kraćem roku okloniti sve zapreke, i spremiti sve potrebno, da se preko Kongresa Ujedinjenja ovih organizacija privatnih nameštenika, a u medjusobnim sporazumu, ostvari.

### Ujedinjeni Savez privatnih nameštenika Jugoslavije.

Upućujući ovu reč II. Zemaljske Konference organizacija privatnih nameštenika Jugoslavije svima privatnim nameštenicima i njihovim organizacijama, mi ih pozivamo

### U ZAJEDNICU,

predstavljenu u: »Federaciji Organizacija privatnih nameštenika Jugoslavije.

Istodobno pozivamo sve klasne organizacije privatnih nameštenika u našoj zemlji

### U BORBU

za opću zakonsku radničku zaštitu, a za donošenje zakonskih odredaba o regulisanju službovnih odnosa privatnih nameštenika napose!

Za izgradnju postojećih grana općeg socijalnog osiguranja, a naročito za poboljšanje osiguranja privatnih nameštenika u bolesti i nezgodama; za provedbene odredaba zakona o osiguranju radnika u iznemoglosti, starosti i smrti, a naročito za donošenje zakonskih odredaba o penzijskom osiguranju privatnih nameštenika i najzad za zakonsko osiguranje radnika za slučaj besposlice!

Za progresivne izravne poreze na dohodak, imanje mernu popravku i izgradnju stručne nastave i za Poduzimanje mera glede regulisanja radne pijace!

Za progresivne izravne poreze na dohodak, imanje i naslednje, za oslobodjenje minimuma egzistencije od poreze; za ukidanje neizravnih poreza!

Beograd, 18. oktobra 1925.

Za predsedništvo:

II. Zemaljske Konference org. privatnih nameštenika.

Vladimir Pfeifer m. p.

Radomir Arandjelović m. p. Valentin A. Urbančić m. p.

## Tovarišu Cilenšek-u v slovo.

Maribor, dne 16. oktobra 1925.

Dragotin Gillčvert:

Veličanstvo smrti je presunilo, ko smo stopili

Na tisto tiho domovanje

Kjer mnogi spe nezdravno spanje

Kjer kmalu, kmalu dom bo moj

In — — — — — Tvoj (S. G.)

Pred nami se je pogreznilo Tvoje truplo v hladan grob. Zabobnele so grude po Tvoji krsti in zemlja Te je pred našimi očmi pričela pokrивati vedno višje in višje . . . . .

Turobno so doneli zvonovi od frančiškanske cerkve ter Ti pošiljali zadnje pozdrave. Jesenski veter je trosil orumenele liste na Tvojo gomilo, solnce se je v zatonu poslavljalo, odsevajoč v krvavečih žarkih, ko Ti je duhovnik izgovarjal pomenljive besede »pulvis es, et in

pulverem reverteris.« Mi — Tvoji prijatelji — pa smo nemli in otožni zrlili na Tvoje zadnje bivališče, da v naši prisotnosti zasanjaš večni sen.

Al' prijat'la sem nazaj

Nikdar več ne bo — — — —

Prazen je prostor, kamor so Te položili na oder ter Te odeli z venci in cvetkami. Življenje se je umaknilo smrti. Duh po cvetlicah je napajal ozračje, lučke okrog Tebe so trepetale, Ti pa si ostal nem... negiben. Prišli smo Te kropiti in Ti donesli zadnje pozdrave. Zdrznili smo se. Ali si res to Ti, ki si nekđaj čvrsto korakal v naših vstah, ki si tolikokrat zboroval z nami ter predsedel cele ure pri sejnih mizah? Izsušeno je Tvoje telo, izmučen Tvoj obraz. Pozna se Ti, da si se vrnil iz dolgega truda in trpljenja polnega potovanja ter dospel na Golgoto, kjer si obmolknil. Obnemel je Tvoj glas, ki se je v zboru tolikokrat glasil čez groblje, ko so polagali Tvoje znanee in prijatelje k zadnjemu počitku. Sedaj si združen z njimi!

Z britkimi občutki ostavljam Tvoj sveži grob. Vrtnice in krizanteme Te pokrivajo, ciprese in žalužke obkrožavajo Tvoj novi dom, mi pa odhajamo jeden za drugim.

Snivaj nevzdravno spanje.



Josip Cilenšek,  
pisarniški ravnatelj v pok.

Josip Cilenšek je bil rojen v Celju dne 30. januarja 1875. Po prekinjenih gimnazijskih študijah je vstopil v odvetniško pisarno. Nad 30 let je služboval po odvetniških in notarskih pisarnah na Štajerskem, Krajskem in Goriškem.

Kakor večina uradništva te stroke, posvetil je tudi on vse svoje moči raznim šefom in doživel pri nekaterih velika razočaranja. Vsa ta izkustva pa ga niso omajala v veri, da so tudi med odvetniki razlike in da je možen pokloni razvoj tudi v tem stanu potom tesne organizacije uradništva ob primerni uvidevnosti od strani šefov. Radi tega se je z vsem zanimanjem oklenil stanovskih organizacij ter izvrševal podrobna dela.

Ko je bilo leta 1896 ustanovljeno Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju (prva

organizacija te vrste v Sloveniji), bil je Josip Cilenšek nje prvi tajnik. Ko je došel leta 1911 v Gorico, bil je član ondotnega stanovskega društva in ko se je leta 1919 ustanovilo v Mariboru Društvo odvetniških in notarskih uradnikov, bil je med ustanovitelji in prvi tajnik našega društva ter marljiv korektor stanovskega glasila »Odvetniške pisarne«, katere posle je opravljal do svoje težke bolezni.

Ko se bodo pisali spomini na razvoj naših stanovskih organizacij, bode se častno omenjalo ime tovariša Cilenškega, ki je prehodil skozi 30 let vsa trnjeva pota, po katerih mora navadno stopati odvetniško uradništvo. Trudil se je v prvih vrstah z našimi stanovskimi bojevniki, ki si že desetletja prizadevajo, da bi temu stanu priborili boljšo bodočnost. Bil je tih delavec, ki ni stihal v ospredje. Spremljala pa ga je vse življenje redka doslednost in značajnost. Proti lastnemu prepričanju se tudi v službi — bodisi v pisarni ali izven nje — ni uklonil. Raje je računil s posledicami. Zavzeto stallišče je neustrašeno branil celo v takih okoliščinah, v katerih bi se bil manj odporen kolega proti lastnemu prepričanju — samo radi ljubelega mira — raje udal. Pri tem pa je bil marljiv in vesten uradnik ter odkrit in dober tovariš. Strokovnih zmoglosti ne bodem posebej povdarjal, ker mora po 30letnem službovanju vsak uradnik obvladati svoj službeni položaj.

Že v zgodnji mladosti se je udeleževal pri narodnih in kulturnih društvih. V času narodnih bojev je bil član Celjskega Sokola, Celjskega pevskega društva, nadalje marljiv delavec pri raznih podeželskih, dramatičnih in tamburaških društvih, ki so mu po največ naglala tajniške posle ali drugo podrobno delo.

Pri svojem političnem prepričanju ni nikdar omahoval. Bil je vedno odkrit demokrat. Še pri zadnjih državnozbornih volitvah se je z velikim naporom dvignil iz postelje ter se podal na volišče.

Svetovna vojna tudi njemu ni prizanesla. Moral je ostaviti službo in svojo nepreskrbljeno družino ter se podati na fronto. Na italijanski fronti si je nakopal bolezen, katere se ni mogel več otresti. Ob preobratu je na poziv prvega slovenskega generala g. Rudolfa Majstra služil še tri mesece v jugoslovanski armadi pri vojaškem sodišču. Na to je vstopil kot pisarniški ravnatelj v odvetniško pisarno g. dr. Franja Lipolda v Mariboru, ki mu je bil dober šef in pozneje za časa bolezni velik dobrotnik. Dalje časa je kluboval boleznimi slednjič ga je ista premagala, ter priklenila na posteljo. Tako je trpel nad 1 leto, dokler ga ni rešil zemskih anjk smrtni angelj ter ga vzel seboj v nam neznane sfere.

Njegovo truplo je bilo danes položeno k večnemu počitku v Mariboru na pobeškem pokopališču. Mno-goštevilno spremstvo je pokazalo, da je bil pokojnik čistan in priljubljen, ne le pri svojih ožjih tovariših, temveč tudi pri vseh onih, ki so ga poznali.

Poleg sorodnikov se je pogreba udeležilo številno članstvo Društva odvetniških in notarskih uradnikov s skoro polnoštevilnim odborom. Tudi njegov zadnji šef g. dr. Franjo Lipold mu je izkazal poslednjo čast.

Od odvetnikov smo zapazili še gg. dr. Boštjančiča in g. dr. Ravnika. Osobje mariborske sodnije je bilo častno zastopano, na čelu ravnatelj g. Josip Kraševac.

Dragi Josip! Tvoje izsušeno telo smo danes pospremilili z globokimi čutili do hladnega groba. Spomin na Te kot dragega tovariša in kot našega prvega društvenega tajnika pa bode živel med nami in našimi nasledniki. Bodi Ti lahka domača zemlja, v koji uživaj zaželjeni mir.

## Razpis volitev v Delavsko zbornico za Slovenijo.

Pozivno na sklep IV. redne skupščine Delavske zbornice za Slovenijo in na rešenje gospoda ministra za socialno politiko z dne 12. novembra 1925. št. 0, Br. 351-IV. se razpisuje v smislu čl. 28. pravil volitve v Delavsko zbornico za Slovenijo.

Volilno pravico za te volitve imajo vsi delavci in nameščenci brez razlike spola, ki so bili zavarovani na podlagi prijav dne 5. decembra t. l. pri eni izmed ustanov za zakonito obvezno bolniško zavarovanje delavcev in katerih zavarovana mezda je bila večja od 5.26 Din. Tudi oni delavci in nameščenci, ki spadajo po svojem zaposlenju pod zakon o zavarovanju delavcev, a samo zato niso člani Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ali paralelnih institucij, ker jim garantirajo njih delodajalci za slučaj bolezni dajatvam odgovarjajočo plačo, imajo pravico do volitev v Delavsko zbornico.

Pravico do vlaganja kandidatnih list imajo samo strokovne organizacije delavcev in nameščencev, ki so bile vpisane do 5. decembra t. l. v register Delavske zbornice za Slovenijo.

Volilni imeniki bodo razpostavljeni od 6. dec. 1925. do vstetega 4. januarja 1926. pri vseh krajevnih edinicah delavskega zavarovanja. (Vsak član zbornice ima pravico, da v zgornjem roku volilne imenike pregleda, prepíše, objavi, tiska in da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega njih popravek.

Zahtevkom za vpis ali izbris v volilni imenik je treba priložiti dokaz zaposlitve ali nezaposlitve na dan 5. decembra. (Kot dokaz velja potrdilo delodajalca o zaposlitvi. Reklamacije se vlagajo pri pristojni krajevni edinici bolniškega zavarovanja ustno ali pismeno.

Kandidatne liste se vlagajo počenši od 6. januarja do vključno 10. januarja 1926. v pisarnah krajevnih volilnih odborov.

Kandidatno listo podpisano od 100 volilcev imajo predati osebno najmanj trije člani upravne organizacije.

Kandidatne liste se imajo predati ločeno za skupino privatnih nameščencev in ločeno za splošno skupino.

Kraj in čas uradovanja krajevnih volilnih odborov bo razglašen vso volilno dobo z razglasom na vratih pisarn krajevnih edinic bolniškega zavarovanja (Ekspozitura Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, krajev-



nih bratovskih skladnic, Trgovskega, bolniškega in podpornega društva).

Skupaj s kandidatsko listo naj se predloži: Pismen pristavek vsakega kandidata in namestnika, da sprejme kandidaturo na listi dotičnega predlagatelja, dokaz, da imajo predlagatelji glasovalno pravico. Dokaz je podan z navedbo strani in tekoče številke, pod katero je predlagatelj vpisan.

Glasovnice naj se dostavijo vsakemu volilcu potom organov zavarovanja ali potom pošte, ali tako, da jo dvilgne volilec v pisarni krajevnega volilnega odbora. Podrobnejša določila načina dostavljanja za posamezne kraje se objavijo.

Glasuje se tako, da zalepi volilec glasovalni listek in glasovnico v kuverto, ki jo je izdal volilni odbor, ali pa v drugo kuverto enake oblike. To kuverto ima poslati volilec na njemu prikladen način glavnemu volilnemu odboru, potrditi pa mora na listku, ki je na kuverto od zunaj tako prilepljen, da se da od nje odtrgati, da je kuverto sam zapečatil. Te zaprte kuverte se oddajajo v času od 2. februarja 1926. ob 8. uri zjutraj do vključno 7. februarja 1926 ob 6. uri zvečer glavnemu volilnemu odboru v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Glasovnice, ki bi bile vročene glavnemu volilnemu odboru pred 2. februarjem in po 7. februarju se pri skrutinilju ne bodo vpoštevale. Volilci morejo dostaviti kuverte z glasovnicami na njim ugoden način bodisi osebno, bodisi potom pooblaščenja, bodisi potom pošte glavnemu volilnemu odboru.

Volilci iz Ljubljane in predmestij morejo oddati svoj glas osebno le prvi volilni dan dne 2. februarja, pozneje pa smejo glasovati samo po pošti ali po pooblaščenju.

Volilci izven Ljubljane morejo poslati svoje glasovnice glavnemu volilnemu odboru tudi potom krajevnih volilnih odborov. V tem slučaju morajo oddati svoje glasovnice osebno v zaprtih kuvertah v pisarni krajevnega volilnega odbora dne 2. februarja v času med 8. uro zjutraj in 6. uro zvečer, pozneje pa morejo poslati svoje glasovnice le glavnemu volilnemu odboru potom pošte ali pa potom pooblaščenca.

Krajevni volilni odbori vroče te kuverte v smislu dobljenih instrukcij zaprte glavnemu volilnemu odboru.

Ljubljana, dne 4. decembra 1925.

Dr. A. Mrak, l. r.

M. Čebal, l. r.

## Nedeljski počitek za celo državo.

»Savez privatnih namještenika Jugoslavije« v Zagrebu vodi v zadnjih letih uporno borbo, da uvede nedeljski počitek. Končno je izdal g. Minister za socialno politiko dne 31. oktobra t. l. hitro rešenje pod številko 350-4, ki se glasi:

»Na podlagi prava, danega mi z odredbami § 13. zakona o zaščiti delavcev, ter v cilju enakomernega reguliranja vprašanja o zapiranju trgovin ob nedeljah v vseh krajih naše države odobravam: Da veliki župani v vseh mestih na svojih teritorijih po zaslišanju pristojnih delodajalckih in delavskih komor uredijo vprašanje o zapiranju trgovin ob nedeljah, naslanjajoč se na princip, da se imajo zapirati v vseh mestih na njihovih teritorijih ob nedeljah vse trgovine, v smislu § 12. odstavka 1. zakona o zaščiti delavcev.

Izvzeto od tega principa sme biti samo podjetje, ki se bavi s tvorjenjem in iztvorjenjem brodov, parnikov, ladij v pomorskih in rečnih lukah v smislu § 14. odstavka 1. zakona o zaščiti delavcev, kakor tudi podjetja v smislu § 14. odstavka 2. tega zakona poleg naštetih slučajev v § 15. omenjenega zakona ali, če pada na ta dan letni pomenj v dotičnem kraju.

Prej omenjena izjema sme se izvesti z obvezo za delodajalce iz § 14. zadnji odstavek in § 15. zadnji odstavek zakona o zaščiti delavcev, kakor tudi brez pravice prestopka § 16. tega zakona.

Pozivam velike župane, da v prednjem smislu postopajo in o izvedenem obveste oddelek za zaščito delavcev poverjenega mi Ministrstva.

**Centralna uprava Saveza privatnih namještenika Jugoslavije** u Zagrebu podvzame po svojih krajevnih organizacijah nadaljne akcije, da se izvede to rešenje. V Bosni in Hercegovini je to vprašanje že rešeno navzlic odporu muslimanov in židov; Veliki župan sremske oblasti odredil je na podlagi gornje rešitve, da se ima uvesti v sremski oblasti nedeljski počitek s 1. decembrom t. l.; v Zagrebu (kjer se pričinja v zadnjem času ukinjati nedeljski počitek), pripravlja »Savez privatnih namještenika Jugoslavije« obsežne mere, da se v Zagrebu in zagrebški oblasti uvede popolni nedeljski počitek.

Tako se bode rešilo še eno vprašanje, ki nas je postavljalo v kategorije onih držav, kjer se ne izvaja socialno zaščitno zakonodajstvo.

## Vzorna strojepisna

Dražestne in nedražestne strojepisne igrajo pogosto važno ali celo odločilno vlogo v življenjskem romanu mnogih moških. Ni jim toliko za napredek v svojem poklicu, kolikor za napredek v vrstah človeške družbe, kar je seveda razumljivo, če ne naravnost prirodno. Le redke so izjeme, ki dokazujejo pravilo.

Taka izjema je 22letna Odetta Plau, ki si je pridobila evropsko ime že na strojepisni tekmi 1. junija 1919 v Compiègneu. V oktobru istega leta si je pridobila prvo nagrado na tesnopisni tekmi, ki jo je priredil francoski tesnopisni zavod. Od tedaj naprej je bila vedno zmagovalka na vsaki tekmi.

Kot izvrstna strojepisna in stenografinja je dobila dobro službo pri Zvezi narodov in sicer v mednarodnem

delovnem urađu kot tajnica Alberta Thomasa. Udeležila se je še mnogih tekem ter je vedno zmagala.

Gospodična Plau je rojena v Mansu. Njen oče je padel v vojni in deklica si je morala preskrbeti življenski obstoj. Izbrala si je poklic svoje matere, ki je tudi strojepiska. Poleg hitrosti v pisanju pozna izvrstno tudi pravopis, ki je neizogiben pogoj za vsako strojepisko.

## Cilenšekova zbirka.

Ko smo doznali, da nas je naš tovariš Josip Cilenšek za vedno zapustil, sklenil je društveni odbor dne 15. okt. 1925, da se po možnosti obdolži svojemu prvemu društvenemu tajniku s tem, da na najprimernejši način počasti njegov spomin. Ker je pokojnik več let bolehal in je zadnje leto svoje bolezni prebil večinoma v postelji, je naravno, da mu je dolga bolezen izčrpala vse vires dohodkov. Od bolniške blagajne je sicer dolgo časa prejemal izdatne zneske ter moramo tozadevno izreči našo zahvalo bolniški blagajni, ki je tudi ob smrti takoj izplačala vdovi v ime pogrebne znesek 1200 Din. Pokojninski zavod mu je od zadnje seje julija 1925 izjemoma podvojil pokojnino z izredno doklado, tudi bivši šef g. dr. Lipold je prvi čas bolezni izdatno podpiral svojega bivšega uradnika, vključno temu pa so bili dolgo dobo potroški večji, nego prejemki. Rađi tega je društveni odbor sklenil, da pokopljemo tovariša Cilenšeka na društvene stroške. Da ne bi društvena blagajna — iz katere smo že za časa bolezni pokojnika izplačali večje in manjše zneske — pri tem preveč trpela, obrnili smo se s zbirko do svojih rednih in podpornih članov. Zadeli nismo na gluha ušesa. Pravo razumevanje ljubezni do bližnjega in solidarno sočustvovanje so pokazali vsi podporni in redni člani do zadnje članice.

Z dodatkom iz društvene blagajne po 200 Din smo zbrali lepo svoto 3086 Din

od koje smo uporabili za pogrebne stroške, 1236 Din  
venec, sv. maše a. t. d. znesek 1850 Din

pa smo izročili pokojnikovi vdovi gospej Amaliji Cilenšek, katere se je predsedniku in blagajniku vsa ginjena zahvalila za izkazano ljubav pokojniku in za njej naklonjeno prvo pomoč. Prosila je, da izreče društveno vodstvo najlepšo zahvalo vsem darovalcem gg. šef in in koncipijentom, kakor tudi vsem kolegom in tovarišicam pokojnika.

Izrekamo tem potom v imenu vdove, kakor tudi v imenu društva vsem, ki so prispevali k tej človekoljubni zbirki našo toplo zahvalo. Bog plati.

Tudi za častno udeležbo pri pogrebu se vsem udeležencem prav srčno zahvaljujemo.

Podroben izkaz darovalcev: Prispevali so s zneskom po 200 Din: Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru ter Dr. Franjo Lipold, po 100 Din: Dr.

Vekoslav Kukovec, minister in odvetnik, Dr. Vinko Rapotec, Dr. Oskar Orosel, Dr. Oto Blanke, Dr. R. Fanin-ger, Dr. Rudolf Ravnik, Dr. Josip Leskovar, notar Ivan Ašič, Dr. Lothar Mühler, Dr. Kupnik, Štefan Medved in Dragotin Gilčvert, po 60 Din: Dr. Alojzij Juvan, po 50 Din: Dr. Leopold Boštjančič, Dr. Danilo Komani, Dr. Karl Škapin, Dr. Fr. Juritsch, notar Dr. Josip Barle, Dr. Juro Jan, Dr. Ferdo Lašič, Dr. Andrej Veble Dr. Fero Müller, Dr. Karl Koderman, Dr. Karl Štokar, Karol Hoshitz, Martin Planišček in Fr. Moškon, po 35 Din: Dr. Igor Rosina, po 30 Din: Dr. Radoslav Pipuš, Dr. Anton Mulej in Dr. Franjo Tomšič, po 25 Din: Dr. Josip Rapoc, Dr. Janko Štor in Tončka Kunej, po 20 Din: Anica Kotnik, Mici Rauter, Franjo Maček, Dr. Ivan Šestan, Lenka Kraševc, Dr. Kieser, Dr. Brandstätter, Janko Lorber, Oskar Kurzman, Dora Plesničar in Edmund Planišček, po 16 Din: Dr. Jože Novak, po 10 Din: Marica Homovčeva, Julka Grabner, odvetnik dr. Franjo Hojnik, Minka Zelnik, Dr. Franjo Macarol, Lija Lotbek, Zora Zmrzlikar, Karolina Pač, Marija Namestnik, E. Budeschinsky, Dr. Peter Jereb, Dr. Jože Bergoč, Dr. Schmiderer, Dr. Leo Gozani, Anica Škoff, Milica Weber, not. kand. Franjo Golob, Slavka Merva, Irma Thür, Dr. Šnuderl, Dr. Šlibar, Vladimir Kapus, Ciril Jančar, Štefan Dergas, Kristina Lužar, Marica Muršec, Elizabeta Semenič, Dr. Fleck in Iva Lotbek. Nabrana svota iznaša 3086 Din.

Društvo odvetniških in notarskih uradn. v Mariboru.

Blagajnik:  
Franjo Moškon.

Predsednik:  
Dragotin Gilčvert.

## Društvene vesti.

Dvojna novoletna plača. Skoro vsak izmed nas se veseli novega leta ter že računji z dvojno novoletno plačo, da zapolni vrzeli v svojem gospodarstvu, katere so nastale med letom. Ako pa je kateri tako previden in srečen, da mu je omogočeno naložiti kakke male prihranke za sedem suhih let odnosno za stara leta, tudi ta z veseljem pričakuje, da bo svoje skromne prihranke z novim letom pompožil. Za to je pri mnogih uradnikih in uradnicah opazovati, da delajo po pisarnah in zlasti v zadnjih mescih s podvojeno pridnostjo. (Zal, da je baš v mesecu decembru toliko cerkvenih in državnih praznikov, da podvojena marljivost ne pride do polne veljave). Kakor se v bankah, v industrijskih in trgovskih podjetjih z vso hitrostjo delajo bilance in zaključni računji, tako tudi v odvetniških in notarskih pisarnah noče uradništvo zaostajati in čitati archive, odmetuje stare akte, zaključuje ekspenzarje, v kolikor je to možno, da pri tem ne trpi tekoče dnevno poslovanje.

Novoletna dvojna plača ni nikak dar, temveč le skromna nagrada za celoleten trud, za marsikakšna pota in taka opravila, ki so se med letom kopičila tudi v izvenuradnih urah. Za one pa, ki vodijo tudi blagajno in ekspedicijo ter imajo opravka s kolekovanjem, je no-

voletni prispevek tudi nekakšna odškodnina za marsikak pisarniški izdatek, kateri je izgubljen za onega uradnika, ki je kaj prezrl ali pa malenkosti opustil sproti vpisati v blagajniško knjigo.

Sicer je pa dvojna novoletna plača že postala običajna za uradništvo v najrazličnejših strokah. Sledi leto za leto, kakor sledi nedelja vsakim šest delavnim dnevom. Za to pa s temi prejemki že računni davkarinja, bolniška blagajna, pokojninski zavod i. t. d., kar je razvidno iz dotičnih razpredelnik.

Nameščenci nekaterih drugih strok so tozadevnih nagrad v večji meri deležni, odvetniško in notarsko uradništvo v Jugoslaviji je le enkrat na leto tako srečno, da prejme dvojne mesečne prejemke.

Naši nemški tovariši v Avstrijski republiki so si potom dobro razvitih organizacij in vsled vzornega delovanja uzakonjenih »Zbornih odvetniških in notarskih pomočnikov« pribojevali poleg običajnih plač in novoletne nagrade še trinajsto in štirinajsto plačo v višini ednomesečnih prejemkov, ki se izplača kot nabavni prispevek dne 31. marca in 30. septembra vsakega leta.

Ko bode v Jugoslaviji vpeljan toli potreben numerus clausus za odvetnike ter bodo odpravljene številne nepotrebne gospodarske in razne zakotne pisarne in bode tudi naše uradništvo uvidelo potrebo samostojnih zbornic, potem bode tudi pri nas marsikaj lažje doseči, ker bode s tem šefom omogočeno, da bodo vsled višjih pisarniških prejemkov ob sodelovanju kvalificiranega uradništva, zamogli v večji meri razpolagati s pisarniškiimi dohodki.

**Poravnajte naročnino.** Tiskovni odsek je ugotovil, da nekateri naročniki še vedno dolgujejo naročnino za »Odvetniško pisarno«. Prosimo zamudnike, da storijo nemudoma svojo dolžnost. Ni treba še le pisati Uredništvu, koliko sem dolžan i. t. d. in zahtevati položnico. S

tem narastejo poštni stroški dotičniku in društvu za dopis in odgovor najmanj 2 Din. S tem pa je že polovica mesečne naročnine plačana. Vsak zamudnik naj nakaže, kar misli da je dolžan ter svoje želje na odrezku sporoči. Naročnina iznaša za podporne člane in druge naročnike mesečno 4 Din za redne člane 5 Din, ker slednji dobivajo tudi list »Organizator«, ki ga društvo plačuje. — Pridobivajte novih naročnikov, da bode zamogel list zaporedno in z bogato vsebino izhajati.

**Posredovanje služb.** V Mariboru se sprejme verziran pis. ravnatelj v odvetniško pisarno. Več izurjenih strojepisk išče službe, nekatere bi rade tudi službo zamenjale. Ob tej priliki omenimo, da smo to leto v številnih slučajih posredovali. Pri tem pa smo doživeli tudi razočaranja pri uradništvu obojega spola. Da nekateri niso imeli potrebne kvalifikacije, bi se s pridnostjo še dalo popraviti. Manjkalo pa je nekaterim tudi dobre volje in so smatrali službo po odvetniških pisarnah le za prehočno dobo ter se niso lotili dela in učenja s potrebno vstrajnostjo. Nekateri so pokazali društvu svojo hvaležnost s tem, da so pač nastopili službe, v koje jih je društvo priporočalo, da pa k društvu niso pristopili ter se sploh ogibali naših članov in odbornikov. Ja niti osebno se niso prišli k društvu informirat ali predstaviti. V bodoče bode posredovali le za one tovariše in kolegince, o katerih dobimo zanesljive informacije in kateri so člani našega društva ali pa se izkažejo z legitimacijo, da so bili že dosedaj včlanjeni pri sorodnih organizacijah. Na obljube onih, ki zatrjujejo, da postanejo naši člani, čim jim preskrbimo službe, se bode mo v izjemnih slučajih ozirali.

**Članarina** iznaša za redne člane mesečno s plačo do 1250 Din znesek 5 Din, od 1250 do 2000 Din znesek 8 Din, s plačo nad 2000 Din znesek 10 Din. Podporni člani plačujejo mesečno po 5 Din.

# Srečno novo leto

želi usem članom in našim naročnikom

uredništvo.



### **Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru**

naznanja vsem rednim in podpornim članom, vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš tovariš in prvi tajnik našega društva, gospod

# **Josip Cilenšek**

pisarniški ravnatelj v pok.

dne 14. oktobra 1925 ob 19:30 uri po prestani težki bolezni nehal živeti.

Njegovo truplo smo spremili dne 16. oktobra 1925 na njegov novi dom na pobreško pokopališče v Mariboru.

Nebeška zarja naj ga obseva.

Blagajnik:

**Franjo Moškon**

Predsednik:

**Dragotin Gilčvert**

Tajnik:

**Alojzij Hrašovec**

## **Zahvala.**

Vsem, ki so v tako lepem številu spremljali našega dragega soproga in ljubljenega očeta, gospoda

# **Josipa Cilenšek**

k večnemu počitku, izrekamo našo srčno zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo Društvu odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru za veliko skrb in naklonjenost, zlasti pa predsedniku g. Dragotinu Gilčvert in blagajniku g. Franju Moškon, ki sta v dolgotrajni bolezni obiskala in tolažila dragega pokojnika.

Maribor, dne 16. oktobra 1925.

**Amalija Cilenšek**

soproga.

**Vitomir in Milutin**

sinova.